No. 1689 Zaterdag 13 Mei 1916. 33ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Openingsrede van Z. H. E. G. Mr. Th. I. A. Nuyens Gouverneur van de Kolonie Curaçao.

Mijne Heeren.

Ik waardeer het voorrecht hier wederom in Uw midden te mogen verschijnen om, ingevolge artikel 77 van het Regeeringsreglement, Uw vergadering voor het nieuwe zittingjaar te openen.

Waar de heer Maduro, die 22 jaren lang lid, en 13 jaren lang voorzitter van den Kolonialen Raad is geweest, met ingang van heden, om gezondheidsredenen, zijn functie heeft neergelegd, kan ik hem hier een woord van hulde niet onthouden voor de uitstekende wijze, waarop hij zich al die jaren van zijn taak heeft gekweten.

Eerlijk en onpartijdig van karakter, liet hij zich door geen eigen belang, geen sympathie of antipathie leiden, maar had, én als Voorzitter én als lid van den Raad, slechts één streven, n.l. om de werkelijke belangen der kolonie, die hem zoo dierbaar is, te helpen behartigen. Moge het hem gegeven zijn nog jaren lang een otium cum dignitate te genieten.

Den 4den Maart jl. was het een eeuw geleden, dat Curaçao opnieuw kwam onder Nederlandsche vlag. Ofschoon de droeve tijdsomstandigheden ons beletten dat heugelijke feit luisterrijk te vieren, werd het toch met dankbaarheid herdacht door heel de bevolking, die het zich een geluk acht tot de onderdanen van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden te behooren, en gevoelt hoeveel onze kolonie in den loop dier eeuw aan de Vorsten uit het Huis van Oranje en aan het Moederland verschuldigd was.

Het afgeloopen jaar was voor de Benedenwindsche eilanden niet gunstig.

Doordat er in het oogstseizoen 1914 — 1915 zoo goed als niets van den oogst terecht kwam, bleef de armoe, die zich, vooral op Aruba en Bonaire, reeds in de laatste maanden van 1914 zeer sterk had doen gevoelen, bijna tot op het einde van 1915 voortduren.

Dank zij echter de milde giften, die wij door bemiddeling van het Steuncomité uit Holland en Indië ontvingen, de bedragen, die de Regeering voor werkverschaffing en voor uitdeeling van beschuiten aan de arme schoolkinderen beschikbaar stelde, en het belangrijke bedrag, dat er op Curaçao en elders voor de armen werd bijeengebracht, kon de nood behoorlijk worden gelenigd.

Ook de gevolgen van den oorlog deden zich in het afgeloopen jaar nog in niet geringe mate gevoelen. De mindere scheepvaart, de ontzettend hooge vrachten, de duurte van de meeste artikelen, zelfs van de eerste levensbehoeften, de ongunstige wisselkoersen, alles werkte mede om den economischen toestand te drukken.

Gelukkig waren er echter andere factoren, die daarin, vooral in de laatste helft van het jaar, eene verbetering brachten; zooals de grootere exploitatie van de Santa-Barbara-mijnen, en nog in sterkere mate, de oprichting van een raffinaderij door de Bataafsche Petroleum Maatschappij, waardoor nu reeds aan honderden menschen van hier en de naburige eilanden werk wordt verschaft, en waardoor — naar het zich laat aanzien - de economische toestand dezer kolonie in de toekomst aanmerkelijk zal verbeteren.

Op de Bovenwindsche eilanden was de toestand — al gevoelde men er ook wel de gevolgen van den oorlog, door stijging van de prijzen der ingevoerde artikelen — in het afgeloopen jaar over het algemeen niet slecht.

De gezondheidstoestand was, ongerekend de buitenlandsche ziekten ongunstig, vooral op Aruba en Bonaire, waar zich veel gevallen van scheurbuik en buikziekte voordeden, terwijl er in het begin van 1915 op Curaçao een zware influenza-epidemie heerschte, en zich in den loop van het jaar tamelijk veel gevallen van typhus voordeden.

Orde en rust werden in de kolonie niet gestoord.

Naar verbetering van het onderwijs, zoowel het openbaar als het bijzonder, werd voordurend gestreefd.

Handel en scheepvaart ondervonden, in niet geringe mate, de gevolgen van den oorlog. Er liepen in 1915 vijf en negentig schepen minder onze haven binnen dan in 1914, met een mindereu inhoud van 588,377 M³.

De invoer bedroeg in 1915 f 95621 minder dan in het voorafgaande jaar. En dit cijfer krijgt een grootere beteekenis, als men er bij in aanmerking neemt, dat in 1915 de prijzen van zoo goed als alle invoerartikelen belangrijk zijn gestegen; dat er tengevolge van de mislukking van den oogst, voor ongeveer f 100.000 meer werd ingevoerd aan meel, en voor ongeveer f 12.000 meer aan mais en veevoeder dan in 1914; en dat er in 1915 werd ingevoerd voor een bedrag van f 208.643 aan machinerieën voor fabrieksnijverheid, waarvoor in 1914 niets werd ingevoerd.

Daaruit blijkt wel, dat de koopkracht der bevolking belangrijk was verminderd.

De uitvoer stak — hoofdzakelijk door den meerderen uitvoer van phosphorzure kalk uit de Santa-Barbara-mijnen — gunstig af bij dien van 1914. Er werd voor f 168.000 meer uitgevoerd dan in het vorige jaar.

Ook de doorvoer nam aanmerkelijk toe: n.l. met ruim 12000 ton; wat voornamelijk te danken is aan een vermeerderden doorvoer van koffie en dividivi van omliggende plaatsen naar Europa en de Vereenigde Staten, en van nijverheidsproducten, met name ijzer en machinerieën, in tegenovergestelde richting.

Het vreemdelingen-verkeer verminderde aanmerkelijk. Het aantal passagiers te Willemstad aangebracht en van daar vertrokken, bedroeg in 1914 respectievelijk 6428 en 6328 personen, tegen 4907 en 4885 in 1915.

De invoer van steenkolen bedroeg in 1915 ruim 1600 ton minder dan in 1914, de uitvoer was 3000 ton meer.

Ofschoon de oorlog belemmerend werkte op de hoeden industrie, o.a. doordat er in het geheel geen hoeden werden uitgevoerd naar Frankrijk en Duitschland, en minder dan gewoonlijk naar Engeland, bedroeg de waarde der uitgevoerde hoeden toch zeker nog meer dan vijf en een halve ton. Er zijn dan ook tal van gegevens, die aantoonen, dat, nu er hoe langer hoe meer vlechtsters komen, die goede en fijne hoeden kunnen maken, de industrie een goede toekomst heeft.

Voor den landbouw was het afgeloopen jaar op de benedenwindsche eilanden ongunstig. In het oogstseizoen 1914-1915 mislukte de oogst op Aruba en Bonaire geheel, en op Curaçao zoo goed als geheel.

Het oogstseizoen 1915-1916 was voor Aruba tamelijk goed. Op Curaçao en Bonaire werd echter slechts op enkele gedeelten van het eiland wat mais verkregen.

De dividivi-oogst was minder groot dan in 1914; doch de prijzen liepen in den loop van het jaar in de hoogte. Het schijnt, dat men ook in Holland dit looimiddel op prijs begint te stellen.

De opbrengst van de oranjeschillen was bevredigend, doch de prijs van het artikel laag.

De proeven, die er op de gouvernementsgronden op Groot Kwartier werden genomen met het in toepassing brengen van het dryfarming systeem hadden niet onbevredigende uitkomsten. Vooral de gunstige resultaten verkregen met den aanplant van sommige vroegrijpende sorghumsoorten, kunnen beschouwd worden als voor den landbouw van veel belang te zijn.

De opbrengst van aloë was op Aruba beter dan in het voorafgaande jaar, en de prijs er van was hoog. Voor Bonaire en Curaçao, waar de cultuur tot voor korten tijd weinig beteekende, viel een belangrijke stijging in de aloë-opbrengst te constateeren.

De stand van den sisalaanplant op Mount Pleasant verbeterde zeer, doordat daar, in vergelijking van andere plaatsen op Curaçao, veel regen viel.

Op de Bovenwindsche eilanden was het jaar voor den landbouw niet ongunstig. Wel werd er om den oorlog, die, naar men vreesde, de afzet van het artikel zeer zou bemoeilijken, op St. Martin geen, en op St. Eustatius minder katoen geplant, doch de daarvoor beschikbare grond werd gebruikt om meer veldvruchten voor eigen gebruik te telen.

Op St. Eustatius werden 17 H.A. beplant met sisal, die er goed voor staat.

St. Martin belooft dit jaar, als de regens op tijd invallen, reeds een aardige opbrengst te zullen geven.

Op Saba was de oogst der aardappelen, een der hoofdgewassen van het eiland, niet bijzonder gunstig. De aanplant er van leed veel door den zwaren storm, die in Augustus 1915 woedde.

Op het struisvogelpark „Albertina" is men over de verkregen resultaten tevreden. De onderneming belooft langzamerhand een winstgevend bedrijf te zullen worden.

De afzet van zout was op Curaçao in 1915 ongeveer even groot als in 1914. Ook de prijs was meer of min dezelfde.

Op Bonaire was het jaar voor de zoutindustrie over het algemeen niet zeer gunstig. De oogst ging voor een groot deel verloren, door dat er een paar harde regenbuien vielen, toen het zout zich in de bakken had gezet.

Op St. Martin werd in 1915 aanmerkelijk minder zout uitgevoerd dan in 1914.

Met den systematischen damaanleg werd geregeld voortgegaan. Er werden 97 dammen aangelegd, met een totale lengte van 3928 Meter.

Het vischvervoer van Aruba naar Curaçao geschiedt op bescheiden schaal met een daarvoor ingericht zeilscheepje. Groote omvang heeft dat bedrijf niet.

Ofschoon de Aruba-Goud-Maatschappij voor een waarde van f 105.244 aan goud en voor f 709 aan zilver uitvoerde, was toch dit jaar de exploitatie weinig winstgevend door de abnormale prijsverhooging van bijna alle voor de ontginning benoodigde materialen. Het gebrek aan materialen en chemicaliën heeft de maatschappij onlangs gedwongen tijdelijk het werk stop te zetten.

De mogelijkheid bestaat, dat een consortium in Nederland zal doen onderzoeken, of er op Aruba nog voldoende phosphaat is, om de exploitatie der mijnen, die door de Aruba Phosphaat Maatschappij is gestaakt, weer op te vatten.

De exploitatie van de Santa-Barbara mijnen op Curaçao werd in het afgeloopen jaar met kracht voortgezet. Er werden uitgevoerd 31.308 ton phosphaat, ter waarde van f 422.658. Er werken in de mijnen ongeveer 360 arbeiders.

Met de werkzaamheden ter verbetering van den havenmond ging het den laatsten tijd veel beter. Door den zandzuiger als heimachine in te richten, konden de pijpen, waarin de springstoffen worden gedaan om het op te baggeren materiaal te doen springen, er machinaal in worden bespoedigde en minder kostbaar maakte, en door met een sterke perspomp, die op den zandzuiger wordt geplaatst, het zand tusschen de steenen los te spuiten, kon aan de Oostzijde van de haven een groot deel van de specie, die anders eerst gesprongen moest worden, nu direct met de baggermachines worden opgehaald. Als er geen onverwachte tegenslag komt, zal het werk in 1917 kunnen worden beëindigd.

De stations voor D. T. werkten geregeld. Het nieuwe fluitvonkenstation op Curaçao voldeed goed.

Ik eindig, mijne Heeren, met den wensch, dat, onder Gods onmisbaren zegen, het nieuwe zittingsjaar vruchtbaar moge zijn voor het welzijn der kolonie.

Ik verklaar de vergadering van den Kolonialen Raad voor het nieuwe zittingjaar geopend.

Curaçaosche Dities en Datjes.

Zaterdagavond tegen half 9, begin ik gewoonlijk ongeduriig te worden. Druk nu en dan, tot intense verbazing van voorbijgaanden willekeurig, mijn neus plat tegen vensterruit, en tuur den weg op.

Daar piept 't hek, stapt 'n stap, bromt mijn hond, en mijn lugubere facteur — luguber omdat ie doodkistenmaker is — overhandigt me de „Amigoe."

Als oud-Bovenwinder smul ik dan eerst met groot gesmul aan 't artikel onder de streep, aan de „Bovenwindsche stemmen."

Herinnert ge u nog die vier korte zinnetjes 'n week of wat geleden, beschrijving van zonsopgang bij Saba? Neen?

Wel, luister dan, en geniet:
„De zon kwam op.
„De goudgloed gloeide den wolkenrand.
„'t Licht schoot door, scheurde 't floers;
„Saba, de rots, straalde in morgenweelde."

Die majestueuze macht- en prachttaal glinsterflonkert nog steeds voor mijn geestesoog als de facetten van 'n vuurgelen topaas.

Op zulke avonden met zulk 'n lectuur gevoel ik mij nog blijmoediger optimist dan anders; maar daar komt me nu Zaterdag ll. die doodkistenman met Amigoe aangezet.

Las gedeeltelijk verslag van zitting van K. R. Heb toen een kwartier zitten peinzen en zwaar gerookt.

Wat volgt is nog slechts 'n luttel van hetgeen me toen door 't hoofd speelde. Laat me maar in eens met de deur in 't huis vallen.

Aan een ieder, wie ook, ontzeg ik 't recht 'n afkeurend oordeel te vellen over de school van San Willibrordo.

Vijf maanden ben ik hier, kom dagelijks minstens een half uur in school om, enfin noem 't maar om te inspecteeren, en tot heden staat mijn opinie nog lijnrecht tegenover de algemeene afkeuring onzer buitenscholen.

Ja, maar ziet u, u is geen onderwijzer.

Goddank niet, maar ik ben ook geen idioot, en de hoogere studiën die Inspecteur van 't Onderwijs of Raadslid niet en ik wel doorloopen heb, geven me toch ook wel eenig recht om er een gezonde opinie op na te houden.

De fout, de groote fout is en blijft, dat men geen rekening houdt met de omstandigheden.

Dat is intrinsiek onlogisch.

Daarbij komt, dat 't onding is om Hollandsch als *voertaal* te gebruiken bij 't onderwijs op onze *buiten*scholen.

Heb 'n jaar in 't hoofdbestuur gezeten van 't Nederlandsch Verbond.

Heb toen alle vergaderingen in Dordt, min twee, bijgewoond.

Aan mijn voorstander zijn van spreken en beoefenen en verspreiding van onze Hollandsche taal zal men dus wel niet twijfelen.

Maar ik herhaal en herhaal 't, dat 't 'n onding is om Hollandsch als *voertaal* te gebruiken bij 't onderwijs op onze *buiten*scholen.

Op de dessahscholen in onze Oost is 't *verboden* aan de kinderen Hollandsch te doceeren.

Waarom? Omstandigheden!!!

En mag ik nu nog eens copieeren, wat een maand of 3 geleden de Amigoe te lezen gaf:

't Is overgenomen uit 't Nieuwsblad van Batavia 20 Nov. ll.

„Een inlander leert heel langzaam „onze Nederl. taal spreken.

„Les geven met 't Nederlandsch als „*voertaal*, leert er van de honderd „misschien één. Waar nu de leerlin„gen als ze de **Kweekschool** verlaten „nog krom Hollandsch spreken, daar „is 't niet moeilijk te gissen, wat „voor taaltje ze zullen spreken, „wanneer ze geheel losgelaten wor„den."

Zijn we dan op 't punt van onderwijs hier op Curaçao zoo ten achter?

Maar neem nu Holland zelf eens, Drenthe b. v.

't Kroost van die nijvere veenboeren wonen ook ver van school, moeten ook vaak hun respectieve papa's helpen bij 't wroeten in den grond, precies zooals hier buiten.

Gebruik nu eens voor die joggies Fransch als voertaal bij 't onderwijs.

Fransch? Ja, zeer zeker Fransch! Negertjes hier, worden toch ook in 'n hun vreemde taal gedoceerd, en Fransch staat nog veel dichter bij 't Hollandsch, dan Hollandsch bij 't Papiamentsch.

Wat dunkt u, zouden dan de resultaten schitterend zijn?

Noem 't Papiamentsch smalend 'n negertaal, bij mij staat 't heel wat hooger aangeschreven dan 't zgn. liplappen-Hollandsch in onze O. I.

Daar stuit je elk oogenblik op 'n „soedah" of 'n „betoel" of 'n „kassian" en elke zin eindigt onverbiddelijk met 'n „ja."

Van 't Papiamentsch was met weinig moeite, maar met veel talenkennis en veel geld, 'n wereldtaal te maken, gemakkelijker aan te leeren voor alle tongen dan 't Esperanto.

Mijn eeresaluut aan leden die relevereden de toewijding van onze Zusters-onderwijzeressen en wezen op de ridicuul-schamele verdiensten van onze arme hoedenvlechtsters.

Om heeren planters hun schuld van geloof ik 14.000 pop zoo maar in eens kwijt te schelden, wat zou ik daar op tegen hebben? Vindt 't echter 'n veeg teeken voor een der hoofdcultures van Curaçao, want als dividivi-aanplant ook al mislukt, ondanks deskundige uitzaaiing, beplanting, besproeiing, zorg, toewijding, contrôle en geld, waar moet 't dan heen met onzen landbouw? Kwijtschelding van die schuld zal ook voor heeren planters 'n prikkel zijn om nog meer meegaande te zijn, als ook de oogst van hun arme negers mislukt is, en ze hun mais-

Onze Begrooting

IN DEN

Kolonialen Raad.

Verslag.

De Heer B. E. v. d. VEEN ZEPPENFELDT werpt ook een blik op het bloedig oorlogsjaar, dat achter ons ligt en dan komt bij hem evenals verleden jaar een machtig gevoel van dankbaarheid op jegens den goeden God om het groote voorrecht, dat tot dusverre Moederland en Koloniën gespaard bleven voor de gruwelen van het oorlogsgeweld.

Toch was ook voor ons het jaar 1915 geen goed jaar. Bijna het geheele jaar door hadden we te kampen met droogte en de slechte gevolgen van 1914.

Was 1914 dan zoo slecht?

In geen enkel jaar heeft het zoo weinig geregend als in 1914. Het noodjaar 1912 steekt er nog gunstig bij af. Op het fort Amsterdam gaf de regenmeter het hoogste cijfer, en dat bedroeg nog slechts 285 mM. Op Bonaire was het veel minder, maar op Aruba allertreurigst. In 12 maanden tijds viel op Bonaire 164,1 mM. en op Aruba 84,5 mM. Bij zulk een lang aanhoudende droogte moest de oogst wel totaal mislukken. Weet men welk een verlies dat voor de bevolking beteekent? Een middelmatige oogst vertegenwoordigt voor de Buitendistricten een waarde van minstens een half millioen gulden. Gras voor het vee was er niet, en de levensmiddelen voor den mensch werden steeds maar duurder.

Maismeel	kostte	vroeger	8,	nu 16 c.	per kan
Tarwemeel	„	„	8,	nu 12 „	
Suiker	„	„	12,	nu 25 „	„ pond
Koffie	„	„	30,	„ 45 „	
Kaas	„	„	60	„ 125 „	
Rijst	„	„	15,	„ 20 „	
1 blik zalm	„	„	45,	„ 62½,	
„ roastbeef,		„	35,	„ 60 „	
Zeep per staaf,		„	25,	„ 40 „	
Lucifers per pak		„	8,	„ 20 „	

De gewone prijs van een ei is van 3–5 cts., in den drogen tijd van 7½–10 cts.

Een kan melk kost in gewone tijden 20 à 25 cts, komt in droge tijden op 35 à 40 cts.

Gelijk overal elders heeft ook op Curaçao de oorlog zijn verlammen- [illegible]

De invoer bleef met f 110,748, de uitvoer met f 85,854, en de doorvoer met ± 7400 ton achter bij 1913.

De uitvoer van stroohoeden daalde tot een waarde van f 488,482 tegen f 756,272 in 1912. Een verschil van ruim twee en een half ton gouds, ten nadeele van het inkomen der armere bevolking. Het vreemdelingenverkeer in 1912 gestegen, daalde weder in 1914 door het wegblijven der verschillende booten wegens den oorlog.

De scheepsbouw had het druk in 1912, doch beteekende niets in '14.

Het aantal schepen, dat binnenliep, was ook minder, vooral, omdat alle Duitsche booten wegbleven.

De opening der Phosphaatmijn op Sta. Barbara weegt op tegen het sluiten der Phósphaatmijn op Aruba. De Goudmaatschappij aldaar ondervond evenzeer groote hinder van den oorlog. De meeste benoodigdheden voor haar bedrijf stegen in prijs, enkele zelfs, met 300%. Ten slotte staakte ook deze onderneming. Honderden menschen waren op Aruba daardoor broodeloos geworden.

De aloë blijft zijn prijs handhaven, maar het werk in de aloëvelden is zeer gering en blijft beperkt tot enkelen.

Het was den Heer ZEPPENFELDT medegedeeld, wat ook voorkomt in het Mem. van Antwoord, dat er op Aruba 6 à 700 mannen werkeloos rondliepen. Op Bonaire was de toestand der werkeloozen al even treurig. Behalve in de zoutpannen, waar ongeveer 200 mannen en vrouwen met zoutgaren eenige verdiensten hadden, en eenige ambachtslieden aan den bouw der school, was er nergens werk. Dividivi leverde bijna niets op, de prijs was laag en ten slotte werd het product zelfs geweigerd.

Ook de mijnwerkers van Aroa (Venezuela) waren thuis gekomen wegens gebrek aan werk.

De armoede op Aruba en Bonaire was derhalve wel zeer groot.

Men zal tegenwerpen: het sterftecijfer op Curaçao valt toch nog al mee. Maar dat bewijst volstrekt niet, dat er geen algemeene armoede was, het wijst alleen op het tijdig ingrijpen van het Gouvernement met de noodige ondersteuning. Veel, zeer veel is er door de armen geleden.

Op Bonaire werden door den Dokter dagelijks tijdens zijn spreekuren ± 60 zieken behandeld, op sommige dagen zelfs 80, ongerekend nog het aantal patiënten dat aan huis bezocht moest worden. Kwam de Dokter terug van Rincon, dan had hij soms 150 recepten klaar te maken.

Op Aruba was de nood het hoogst. De treurige naweeën van onvoldoende voeding en slecht drinkwater, scorbut en buikziekten heerschten alom.

Ook daar werd veel ondersteuning gegeven, maar deze kon het schrikbarend toenemen van het sterftecijfers niet tegenhouden.

In het als bizonder slecht bekende jaar 1912 stierven onder de Katholieken van Oranjestad 82 personen, in 1914 en 1915, respectievelijk 51 en 73. Het vroegere maximum was 63, 't minimum 41.

Op Sta. Cruz stierven in 1912 — 80 personen; in 1914 en 15 respectievelijk 91 en 110. Maximum van vroeger 64, minimum 26.

Op de Noord stierven in 1912 — 49 personen; in 1914 en 15 respectievelijk 53 en 78. Maximum vroeger 55, minimum 19.

Op Savaneta stierven in 1912 — tievelijk 46 en 34. Maximum vroeger 19, minimum 13.

Voor de veeteelt op Aruba was het jaar 1914 zeer ongunstig. Tegen midden December nam de sterfte onder het vee groote afmetingen aan. Zelfs paarden en ezels, die op stal werden gehouden, stierven van gebrek. Het slechte jaar 1914 had ook zijn nadeeligen invloed op het Onderwijs. De school van Sta. Cruz telt gewoonlijk ± 200 leerlingen doch werd slechts door 170 leerlingen tijdens den nood bezocht. De kinderen bleven weg uit gebrek aan kleeren, voedsel, of wegens ziekte. Nu de toestand weer normaal begint te worden neemt het aantal leerlingen weer toe, zóó zelfs dat bij den aanvang van dit jaar ± 180 *nieuwe* leerlingen werden opgegeven.

Wil de Heer ZEPPENFELDT nu met dit alles beweren, dat de menschen als ratten gestorven zijn van honger? Geenszins! Maar wel, dat de toestand over het algemeen treurig, erg treurig was, en dat vele honderden menschen, vooral op Aruba, werkelijk gebrek hebben geleden. Zonder overdrijving meent Spreker te mogen verklaren, dat het groot aantal sterfgevallen op Aruba voor het meerendeel te wijten was aan gebrek aan voedsel.

De Heer KLEEREKOOPER wilde in de 2e Kamer bewijzen dat er geen nood geheerscht heeft op Curaçao want, zoo redeneerde hij, voor het Koninklijk Nationaal Steuncomité in Nederland, werd op Curaçao zelf meer geld ingezameld dan voor Curaçao's armen.

Spreker refereert een artikel van *Het Huisgezin* van 30 Dec. 15 waarin de Redactie den Heer KLEEREKOOPER overtuigt van diens valsche redeneering door te wijzen op de groote offers in Nederland gebracht voor het onderhoud der Belgen, voor Polen en Serviërs, voor het Roode Kruis in Frankrijk en in Duitschland. Links en rechts wordt in Nederland gegeven aan het Buitenland. Maar de Heer KLEEREKOOPER weet toch heel goed, dat de nood in Nederland zelf ook zeer groot is en dat de economische maatregelen door de Regeering genomen niet gemist kunnen worden, evenmin als de duurte toeslag.

Zoo was het op Curaçao ook. Groot was de nood onder ons zelf, maar de bemiddelde stand heeft niet willen achterblijven om ook aan Nederland een blijk te geven van sympathie. Nederland was immers steeds bereid Curaçao te helpen! Maar tegelijkertijd werden de eigen armen niet vergeten. De Heer ZEPPENFELDT herdenkt met dankbaarheid den milden gever, die 150 zakken meel liet uitdeelen onder de noodlijdenden op de eilanden.

Wegens duurte der geneesmiddelen, maar vooral wegens het overgroot aantal zieken moest de post, uitgetrokken voor geneeskundige behoefte aan onvermogenden, verleden jaar worden overschreden

op Curaçao	met	f 11.020
op Aruba	met	f 1.928
op Bonaire		f 725

De Heer ZEPPENFELDT kan, met deze beschouwing voor oogen, maar niet begrijpen, hoe, beweerd kan worden, dat onze economische toestand over het geheel genomen door den oorlog niet noemenswaard werd beinvloed; dat er geen misère was, en dat normale verhoudingen geheerscht hebben.

Zoo iets kan toch maar alleen beweerd worden door iemand die niet zeer uiteenloopende toestanden onder de verschillende rangen en standen van onze wel kleine, maar moeilijk te overziene bevolking, verspreid in onderling verschillende districten en op onderling verschillende eilanden.

Spreker is een vijand van generaliseeren.

Zegt nu iemand dat in 14 en 15 het *overal even treurig was*, dan zal de Heer ZEPPENFELDT even krachtig protesteeren, als thans, nu er beweerd wordt dat *geen gebrek geleden* werd en de toestand normaal was.

Waarheid is en blijft, dat op Curaçao in sommige buitendistricten de toestand vrij bedenkelijk was, op Bonaire diep treurig en op Aruba uiterst kritiek, aan het hopelooze grenzend.

Aan het tijdig ingrijpen van het Bestuur is het te danken, en aan den milden steun van het Moederland, dat er een gunstige wending gekomen is.

De Heer MULLER haalt de Volkscourant *La Cruz* aan als een gezaghebbende bron, waar dat blad waarschuwt tegen de danspartijen; met even groot gezag zal dan ook wel de verklaring van dat blad worden aangenomen, als er gesproken wordt over de algemeene armoede.

De Heer ZEPPENFELDT zal zich bepalen tot slechts enkele aanhalingen: In het nummer van 20 Januari 1915 wordt de arme bevolking opgewekt tot het vlechten van fijner soort hoeden met de volgende woorden: „nu de tijden zoo ellendig zijn, is voor vele vrouwen het eenige middel van bestaan de vlechtindustrie. Wis en zeker, als Curaçao geen hoedenvlechterij bezat, zou de algemeene toestand enorm verschillen en nog veel ellendiger zijn, dan hij nu reeds is."

In het nummer van 7 April 1915 wordt de arme bevolking aangemaand geen aalmoes te vragen bij het Steuncomité, als het niet hoog noodig is:

„Men heeft besloten voort te gaan met de armen te helpen, gelijk reeds gedurende eenige maanden is geschied, maar men zal daarbij in aanmerking nemen, dat de slechte tijden voor de armen nog lang kunnen aanhouden. Opdat het steuncomité zal kunnen blijven steunen tot het einde toe, kan niet aan alle armen zonder onderscheid gegeven worden, maar alleen aan hen, die zich onmogelijk zelf kunnen helpen.

Daar zal wel niemand zijn, die zeggen kan, hoe veel werkelijk hulp behoevende armen er zijn.

Hun getal is zoo groot, dat vier duizend Gulden per maand niet toereikend wezen zal om allen ook maar iets te geven."

Eindelijk den 14n Juli achtte de Redactie het zelfs noodig in een hoofdartikel de arme bevolking tot berusting aan te sporen en de ellende, welke hier geleden werd, te vergelijken met de ellende, geleden in het oorlogsgebied: „Hoe dan, lijden wij dan niet door dien ongelukkigen oorlog? De scheepvaart neemt af, de handel staat stil, er is geen werk genoeg voor velen, en alles kost heel veel duurder! Maar wat is dat in vergelijking met het veel grooter lijden der menschen die wonen in het oorlogsgebied?

„Arm zijn we; maar God heeft ons den vrede gelaten!

Het Lid LANSBERG heeft ter sprake gebracht het bericht uit de *Tampa Morning Tribune* van 4 Sept. 15.

Maar die berichten zijn tegengesproken!

Hoor, wat de *Amigoe* schreef in zijn nummer van 3 October, dus twee dagen na de terugkomst van

„Z. D. H. Mgr. VUYLSTEKE heeft ons verklaard: Ik heb zoo veel mogelijk vermeden in de Pers de aandacht te vestigen op de algemeene armoede in de Kolonie.

Waar ik geïnterviewd ben, heb ik de juiste getallen genoemd. Altijd maakte ik een uitzondering voor de drie Bovenwindsche eilanden en voor de stad. Ik heb ook nimmer nagelaten er op te wijzen, wat het Gouvernement doet en reeds gedaan heeft, hoeveel in Holland gecollecteerd is, en hoe het geld besteed wordt. ($ 1600 per maand).

Maar de rapporters houden ervan alleen de ongunstige zijde openbaar te maken en te overdrijven. Die overdrijving is niet van mij, en de genoemde cijfers zijn ook niet van mij. Ik noemde 6000 menschen op Bonaire en 9000 op Aruba, min of meer van Indiaansche afkomst.

De reporters maakten er Indianen van!

Een der reporters heeft me ronduit verklaard:

„Als ik niet voor den dag kan komen met sterker feiten, kan ik wel thuis blijven!"

Het zou mij oprecht spijten, als mijn verklaringen aanleiding zouden geven voor het in discrediet brengen van den Handel. Het is mijn oprecht verlangen, dat Curaçao's handel bloeit en vooruitgaat, en ik heb nooit nagelaten te wijzen op het feit, dat Curaçao een van de beste havens is van West Indië; dat de loonen goedkoop zijn en de bevolking rustig en arbeidzaam; dat er verschillende ondernemingen op touw gezet worden op Curaçao om die redenen; dat er in 1912 voor meer dan $ 300.000 aan stroohoeden is uitgevoerd; dat er een phosphaatmijn op Curaçao is, die millioenen waard is; dat iederen dag een stoomschip en drie zeilschepen binnenkomen; dat er twee kolenstations op het eiland zijn, dat de jeugd er onderwijs ontvangt als nergens anders in de West Indiën.

Maar dat alles is voor een reporter te mooi, als hij van hongersnood wil gaan schrijven.

Door al mijn reizen is Curaçao bekend geworden, als nooit te voren. Denzelfden reporter in Chicago, die mij interviewde, heb ik het reclameboekje van Curaçao op de Tentoonstelling van St. Fransisco gegeven en den man over de economische voordeelen van Curaçao gesproken.

Of hij dat ook gepubliceerd heeft, weet ik niet."

De Heer ZEPPENFELDT wijst er verder op, dat Monseigneur voor bijdrage in de groote kosten voor het oprichten van zoo vele nieuwe kerken en scholen geen beroep kan doen op de over het algemeen onbemiddelde en zelfs arme Katholieke bevolking van Curaçao, en dit ging nog veel minder in het afgeloopen noodlijdend jaar. Nu Holland zelf ook onder zware lasten gebukt ging, is Z. D. H. naar Amerika hulp gaan zoeken.

„Helpt mij, heeft hij tot de Katholieken der V. St. gezegd, want het Katholieke Curaçao is te arm en kan uit eigen middelen geen nieuwe kerken en scholen stichten."

Meermalen hebben in Buitenlandsche Bladen de gekste berichten over Curaçao gestaan, nooit heeft men zich hier daarover druk gemaakt.

Men wist welke waarde te hechten was aan Buitenlandsche persgesprekken en bekommerde er zich niet over.

Nu echter maakt men van een persgesprek in een blad van Chicago een heele zaak, omdat de Katholieke Bisschop erbij betrokken is.

Voilà tout!

De Heer ZEPPENFELDT wil nog een enkel oogenblik spreken over eenige andere punten. Een tijd geleden heeft hij de Sisalaanplant op *Malpais* bezocht. In vroeger jaren niet optimistisch gestemd ten opzichte der sisalcultuur, heeft Spreker na diens bezoek zijn opinie beslist gewijzigd.

Met glans heeft de aanplant de droge periode van 1912–1915 doorstaan. De planten zien er goed uit en beloven veel.

Naar aanleiding van hetgeen de Heeren WINKEL en LANSBERG gesproken hebben over het Onderwijs meent de Heer ZEPPENFELDT te mogen antwoorden, dat het rapport van den wn. Inspecteur door hem gelezen werd met een gemengd gevoel van voldoening en onvoldaanheid.

Van voldoening: wijl nu ten tweede male door deskundigen op onderwijsgebied verklaard wordt, dat het onderwijs op de Wilhelmina- en Emmaschool en op de bijzondere scholen in het stadsdistrict reden tot

---

stokken, den arbeid van vele maanden, moeten inleveren.

Daar ben ik van overtuigd.

Ungentlemanlike in hooge mate was 't, om bewust Amerikaansch intervieuw weer uit te spelen, zonder onmiddellijk tegenspraak te releveeren.

Dat druischt in tegen alle parlementaire usances.

Dat een der leden tegen die insinuatie geprotesteerd zal hebben, dunkt mij buiten kijf, daarom basta.

'n Ander lid moet later in den avond beweerd hebben, dat hij 't innig betreurde dat 't bijzonder onderwijs zich hier in de kolonie gevestigd had.

Well, well! 't Beste zou zijn zulks maar voor kennisgeving aan te nemen, maar uit louter jolijt wil ik er toch eens op ingaan.

Zegger van dien goed gebouwden volzin is tegelijkertijd lid van den Prot. Kerkeraad en Voorzittend Meester van de loge.

Hoe rijmt zich dat?

Moeten we 't nu beschouwen, dat 't geachte lid in z'n oppositie tegen al wat maar in 't minst naar katholiciteit zweemt, de spreekbuis is van den Kerkeraad?

Ik en weet 't niet; je staat hier voor 'n perplex geval. Maar wel weet ik, als Z. W. E. G. nu eens gekozen werd als lid voor de IIe Kamer, als specialiteit op 't gebied van Curaçaosche onderwijstoestanden, hij die oppositie, en heel gauw ook, aan den kapstok hangen moest.

Weet ook heelemaal niet, hoe z'n medebroeders in den geloove denken over zijn optreden, van hem hebben ze geen bijzondere Protestantsche school te verwachten, maar als ik dominé was, zou ik zoo'n kerkeraadlid stante pede z'n ontslag geven, en dat zou consequent zijn.

Wat zijn wij katholieken toch veel loyaler in onze opvatting, ook in onze bestrijding van onze tegenstanders.

Verreweg zijn we hier in de kolonie in de meerderheid, en toch moeten we ons laten ringelooren door de minderheid, omdat ze door een verouderd muf regentenstelsel de macht in handen heeft gekregen.

Dat is toch eigenlijk geen toestand.

Wat ook bisschoppen en katholieke missie voor de Kolonie Curaçao gedaan hebben, van appreciatie geen sprake.

Ik laat nu eens de resultaten van 't onderwijs als zoodanig onbesproken, maar vergeet niet, dat de nog kort geëmancipeerde Afrikaansche slaven alleen door den katholieken priester met behulp der school uit de laagste laagte der maatschappij zijn opgeheven, tot mensch gemaakt met een levensdoel, en gehoorzaamheid geleerd aan God en bestaande wetten.

Verleden week waren er zeker een paar 1000 menschen op San Willibrordo.

Niet de minste disorde.

Toch geen politieagent te bekennen.

Kom daar in 't beschaafde Holland eens om.

Bij zoo'n gelegenheid val je over de agenten.

Waar is men veiliger bij nacht en bij ontij dan hier op Curaçao?

Zonder kerk en school zou 't hier buiten 'n roovers- en bandietentroep zijn en misschien 'n paar 100 soldaten zouden noodig zijn om de boel 'n beetje in orde te houden.

Dat zijn niet mijn woorden, maar van 'n niet-katholiek oud-officier, die hier jaren vertoefde.

Dat lid van den Kerkeraad is ook vrijmetselaar.

't Lust mij nu eens een verhaaltje te doen, wat heusch waar is:

JUSTUS VAN MAURIK had in z'n boek „Indrukken van 'n Totok" met lof gesproken over 't Semarangsche Weeshuis, bestuurd door de Zusters van liefde. Br. van Maurik krijgt daarover een brief thuis uit Soerabaya van de Loge de Vriendschap, die lang niet malsch was.

Luister maar eens:

„Wij vragen, wat bewoog u zoo de loftrompet te steken over het Semarangsche R. C. Weeshuis en daarmede verbonden inrichtingen, wat die inrichtingen te stempelen tot tempels der humaniteit?"

Maar VAN MAURIK ook niet mis, pent:

„Gij noemt mij misdadig tegenover de Orde (de Vrijm.), omdat ik mij op een eerlijk, humaan, onpartijdig standpunt plaatsend, in 'n tegenstander der Orde het goede erkende, volmondig, en met waardeering van de moeite en toewijding door dien tegenstander aan dat goede besteed. Is dat eerlijk, is dat rechtvaardig?"

En verder:

„Verlangt gij dan dat de Vrijm. zoo immoreel zij om in een tegenstander, alleen omdat hij 'n tegenstander is, het waarlijk goede, hoogere en edele te miskennen?"

En weer verder:

„Volgens u had ik niet mogen prijzen wat ik prijzenswaardig vond in het Semarangsche Weeshuis, *omdat het 'n kind van Rome is.*"

't Lezen van deez' correspondentie — voor copie conform — deed me 'n licht opgaan en heel veel wat ik vroeger nooit begreep, verklaren.

Der langen Rede kürzer Sinn:

Nooit ofte nimmer mag 'n goed logeman apprecieeren 't werk van z'n tegenstander, hier in casu de Katholieke Kerk.

Wat nobel, ridderlijk principe!

Kan 't kleinzieliger, benepener, diaconiehuismannetjesachtiger?

Zou nu b.v. op de buitenscholen alleen onderwijs gegeven worden door Zusters met hoofdakte; de blackies schitterend beslagen zijn in alle moderne talen, zelfs Esperanto onder de knie hebben; de moeilijkste problemen van algebra, wis- en meetkunde in 'n vloek en 'n zucht oplossen; 'n Fransche thema in 'n minimum van tijd zonder *dictionnairs* op hun typewriters aftikken; ook dan nog moet 'n rechtgeaard logeman systematisch al dat goede becritiseeren en afbreken.

Waarom?

Doodeenvoudig, omdat 't katholiek onderwijs 'n kind van Rome is.

Dat zóó iets nog mogelijk is in onze verlichte eeuw!

En toch zijn *wij* de dompers en *zij* de verlichten.

Als onze negers boeddhisten waren, en geheel den dag op de punt van hun neus zaten te kijken, om in hun nirwâna 'n weinig te toeven, dan zouden onze tegnstanders pas in hun nopjes zijn.

Bah! 't zit me tot hier!

Der Vorhang fällt, das stück ist aus.

JAN PAUL.

San Willibrordo,

10 Mei. '16.

tevredenheid geven en de resultaten bevredigend en goed zijn.

In aanmerking nemende dat, wat het Bijzonder Onderwijs betreft, de stadsscholen alleen reeds aan ± 50% der schoolgaande kinderen van ons eiland onderwijs verstrekken, constateert Spreker met genoegen, dat dan ook reeds voor de helft de valsche aantijging vervalt, dat de bijzondere scholen slecht zijn en er letterlijk niets geleerd wordt.

Van onvoldaanheid: wijl de wn. Inspecteur de resultaten op de Buitenscholen ongunstig en zeer ongunstig noemt en alzoo anders qualificeert dan de Inspecteur, de Heer MEERDINK, die de resultaten verleden jaar *matig* noemde. Spreker wil niet beweren, dat die scholen *goed* te noemen zijn in *absoluten zin*. Ook de schoolcommissie drukte zich altijd met betrekking tot deze scholen eenigszins gematigd uit. Ze voldoen aan de eischen, welke men, de omstandigheden in aanmerking nemende, redelijker wijze kan stellen. Volkomen in overeenstemming hiermede was de uitspraak van den Heer MEERDINK, die, rekening houdende met de moeilijke omstandigheden waarin de buitenscholen verkeeren, de resultaten matig noemde.

Het wil den Heer ZEPPENFELDT voorkomen, dat de wn. Inspecteur, de Heer WELLING, bij de beoordeeling dier scholen een andere maatstaf heeft aangelegd dan de Heer MEERDINK.

De Curaçaosche Wet zelf maakt wel degelijk een essentiëel onderscheid tusschen stads- en buitenscholen. In de buitenscholen is een onderwijzer 4e klas benoembaar tot hoofd, in de stad niet. In de buitenscholen bedraagt 't maximum der leerlingen per onderwijzer 80, in de stad 50.

Waar nu de Wet zelve lagere eischen stelt voor de buitenscholen, daar moeten ook de resultaten van dat onderwijs volgens anderen, kleineren maatstaf beoordeeld worden.

Redelijke eischen stellend kan men dat onderwijs volstrekt niet slecht noemen. Die kinderen leeren daar nog vrij wat. Ze leeren lezen, schrijven, rekenen en een beetje aardrijkskunde. Dat de kennis van het Hollandsch niet zooveel beteekent, dat is waar! Maar een ieder begrijpt toch, dat men onmogelijk in dit opzicht zijn eischen te hoog mag stellen. Buiten de school hooren de kinderen nooit een woord Hollandsch. Heel langzaam aan kunnen zij er slechts iets van leeren.

Het is de Katholieke Missie onmogelijk het personeel op die scholen zoo aanzienlijk te vermeerderen, als geëischt zou worden om aan die buitenkinderen het Hollandsch goed te leeren. En hoe zou daarin voorzien kunnen worden, nu reeds tegenwoordig de onderwijzersnood al groot is.

De Kolonie mocht de Missie wel dankbaar wezen voor hetgeen deze voor het volksonderwijs gedaan heeft en nog doet, waardoor jaarlijks aanzienlijke sommen aan de Kolonie worden bespaard.

Voorts wenscht de Heer ZEPPENFELDT aan te merken, naar aanleiding van wat gezegd is door het lid WINKEL over den Landraad de Heer ARENDS; dat de landraden niet benoemd maar door het volk gekozen worden. De bevolking moet weten wien zij kiest. Tot verleden jaar is de Heer ARENDS nimmer in gebreke gebleven de Openbare School te bezoeken. Is eenmaal dat bezoek overslaan dan zulk een groote verwaarloozing van zijn taak, als de Heer WINKEL het wil doen voorkomen?

Ten slotte verheugt zich de Heer ZEPPENFEDLT over een paar hoofdfeiten, welke blijde vooruitzichten openen.

Allereerst herinnert Spreker aan het Eeuwfeest, honderdjarige hereeniging van Curaçao met het oude Moederland. Veel, zeer veel heeft Nederland gedaan ter opheffing en ontwikkeling van de Kolonie Curaçao. Daarom is groot onze dankbaarheid jegens Nederland.

We gaan een tijdperk van bloei tegemoet. De groote ondernemingen, welke ons eiland nu rijk is, zullen handel, scheepvaart en nijverheid, machtige factoren van een krachtig volksbestaan, zeer veel ontwikkelen.

Als de Mijnmaatschappij Curaçao na den oorlog hare werkzaamheden meer uitbreidt; de „Bataafsche Petroleum Maatschappij, voor ons eiland in 't algemeen en voor onze haven in het bizonder van ontzaglijk groote beteekenis, in vollen gang is;

Onze hoedenindustrie een hoogere vlucht neemt; als onze havenwerken gereed zijn en de scheepvaart zich uitbreidt;

dan zijn wij vol hoop op de betere toekomst en vertrouwen wij binnen afzienbaren tijd het cijfer der subsidie van het Rijk aanmerkelijk te zien verminderen.

DE OORLOG.

De spanning tusschen N. Amerika en Duitschland is verbroken, de diplomatieke Nota's zijn losgekomen en er worden weer lieve woordjes gewisseld.

Het antwoord van Duitschland op de Nota van President Wilson komt hier op neer:

Het geval SUSSEX zal opnieuw onderzocht worden. In het algemeen wordt toegegeven, dat er vergissingen hebben plaats gehad bij de commandanten der duikbooten. Maar dergelijke vergissingen kunnen niet uitblijven, als men te doen heeft met een vijand die tot allerlei listen zijn toevlucht neemt.

Altijd is het voor niet-strijdenden gevaarlijk binnen de gevechtslinie, zoowel ter zee als op het land.

Hadden de Amerikaansche burgers slechts gereisd, zooals door Duitschland vroeger is aangegeven, dan zouden er veel minder ongelukken te betreuren zijn geweest.

Te Berlijn betreurt men, dat de Ver. Staten niet evenveel medelijden toonen te hebben met de Duitsche vrouwen en kinderen, die Engeland tracht uit te hongeren, als met de slachtoffers der duikbooten. Dat hier eenig onderscheid gemaakt wordt verklaart Berlijn niet te begrijpen, te meer nu de Duitsche Regeering reeds vroeger bereid was den duikbootenoorlog te wijzigen, als Engeland zich evenzeer aan de internationale verdragen houden wilde. De Ver. Staten hebben het in handen, dat de duikbootenoorlog beperkt zal worden tot de vijandelijke schepen, als zij ook maar terzelfder tijd van Engeland eischen, dat deze de vrijheid ter zee eerbiedigt.

Waar de Ver. Staten zulke enorme hoeveelheden munitie geleverd hebben aan de vijanden van Duitschland mist N. Amerika het recht een beroep te doen op het menschelijk gevoel van Duitschland.

Duitschland wil alles in het werk stellen om een breuk met Amerika te voorkomen, de Keizerlijke Regeering is daarom bereid den duikbootenoorlog te beperken tot de strijdende partijen, om op hare beurt mede te werken tot verkrijging van de vrijheid ter zee.

Weshalve heeft de Duitsche Admiraliteit aan de Gezagvoerders der duikbooten de volgende instructie gegeven:

„Overeenkomstig de algemeene beginselen geldend voor het visiteeren van schepen en van aanvallen op handelsschepen, erkend door het internationaal recht, mogen deze schepen, zoo binnen als buiten de oorlogszône, niet vernietigd worden zonder voorafgaande waarschuwing en nadat het leven der opvarenden in veiligheid is gebracht; uitgezonderd het geval, dat deze schepen trachten te ontvluchten, of zich tegen de visitatie verzetten."

Duitschland vertrouwt, na deze instructie gegeven te hebben, dat er geen beletsel meer bestaat voor de Ver. Staten om nu ook mede te werken om voor den verderen duur van den oorlog de volkomen vrijheid ter zee voor neutrale schepen te waarborgen."

Zeer slim gaat Amerika in zijn antwoord op deze Nota niet in op de beschouwingen, daarin vervat maar alleen op de toezeggingen door Duitschland gedaan om den duikbootenoorlog van 4 Febr. 1915 te wijzigen.

Hoog wordt opgehaald over de vriendschappelijke gezindheid jegens Duitschland en de uiterste lankmoedigheid steeds door Washington betracht.

Der Ver. Staten rekenen vast op een stipt nakomen der beloften. De grootste reden tot breuk met Duitschland wordt dan weggenomen.

Ten slotte wordt nogmaals zeer duidelijk verklaard, dat de nakoming der aangekondigde wijziging op geen enkel punt afhankelijk is van de gedragingen van andere Naties. Het is een quaestie enkel en alleen tusschen Duitschland en de Ver. Staten.

Dato 10 Mei zond Duitschland opnieuw een Nota naar Washington, waarbij erkend werd, dat de *Sussex* door een Duitschen onderzeeër tot zinken was gebracht. De Commandant werd gestraft. Verontschuldiging wordt aangeboden, leedwezen betuigd en de noodige schadeloosstelling beloofd.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

De Apostolisch Vicaris van Curaçao, Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE zal in de tweede helft der volgende week naar Aruba vertrekken tot het houden van een visitatie- en vormreis.

∴

Woensdag a.s. 17 Mei herdenkt de Eerw. Frater MARIA LICINIUS den dag, waarop hij vijf en twintig jaar geleden het kloosterkleed ontving in het Fraterhuis te Tilbur. Van deze vijf en twintig jaren bracht Fr. Licinius er negentien door op Curaçao, verbonden aan het *Colegio San Tomás*, of de arme scholen van den H. Vincentius. De groote vlijt waarmede Fr. Licinius zijne vele goede gaven ten dienste stelt van het onderwijs hebben hem doen waardeeren als een goed leeraar, algemeen gewild door de jongens.

Op zijn zilveren feest zal het hem niet aan sympathiebetuiging ontbreken. We wilden hierbij een der eersten zijn en kondigen daarom reeds nu zijn feest aan. Moge de goede Frater nog lange jaren zijn vollen werklust behouden en zijn krachten onverzwakt blijven om zich zooals tot nu toe geheel te geven. Zijn gouden feest zal dan nog schitterender zijn, dan het zilveren beloofd te worden.

F. Maria Licinius (A. C. M. VAN DIJCK) werd te 's Gravenhage geboren in 1874, trad op jeugdigen leeftijd in de Congregatie der Fraters te Tilburg, werd als religieus ingekleed 17 Mei 1891 en kwam in Maart 1897 op Curaçao.

Goede Reis.

Met de *Prins der Nederlanden* zal de Heer MORREN, oud-hoofdcommies aan het Rijksarchief, zich naar New York begeven ter beëindiging zijner studiereis. We hopen, dat de Heer MORREN de aangenaamste indrukken van Curaçao zal mede nemen naar het Moederland en er veilig en wel arriveere.

Onze Financiën.

De opbrengst der *belastingen* gedurende het eerste kwartaal van het loopende jaar is nogal bevredigend.

Curaçao	f 84,884,71
Aruba	5,855,37½
Bonaire	4,184,47½
St. Martin	2,485,63
St. Eustatius	1,814,30
Saba	1,787,61

De overige *inkomsten* bedroegen:

Curaçao	f 66,512,47½
Aruba	2,826,07
Bonaire	2,752,58½
St. Martin	1,175,64½
St. Eustatius	818,69½
Saba	551,52

Dat maakt dus aan Belastingen f 100,462,10.

Aan Inkomsten van onderscheiden aard f 74,134,99.

Voor het geheele jaar zijn de belastingen geraamd op f 406,700 en de andere inkomsten op f 152 054 = f 558,754

De totaalopbrengst van het 1e kwartaal f 174,500 is veel meer dan het vereichte vierde.

W. J. M. B. Gravenhorst. ✠

Verschillende jonge krachten verloor de Kolonie in den laatsten tijd. Nu is Maandag ll. de Eerste Commies, de Heer W. J. H. BENNEDROEK GRAVENHORST overleden, vrouw en kinderen achterlatend.

We betuigen aan de geachte Familie onze oprechte deelneming.

Drenkeling.

Twee jongens zouden Woensdag op het Rif tegenover Zaquito een bad gaan nemen in zee. Doodelijk verschrikt sagen ze, dat juist op die plaats een drenkeling was aangespoeld. Nadat de politie was gewaarschuwd, is het lijk naar het St. Elisabeths-gasthuis gebracht ter schouwing. Deze werd verricht door Dr. GAERSTE in het bijzijn van den Advocaat-Generaal, de Heer BEAUJON.

De verdronken man is een Duitscher, NATHAN TEFEL geheeten.

R. S. H.

Ter viering van het Beschermfeest van den H. JOZEF zal de *Reunion San Hosé* Maandag avond een uitvoering geven.

De Columbia.

De directie van den Kon. West-Indischen Maildienst heeft 14 April een telegram ontvangen betreffende het s.s. „Columbia", volgens hetwelk het schip te middernacht te Gravesend arriveerde.

De toestand van het schip is onveranderd. In voorruim No. 2 stond 2 voet water. Verder zinken wordt door de scheepspompen voorkomen. Het Noorsche s.s. „Nanna" was het eerst ter plaatse om assistentie te verleenen, later kwam het Belgische s.s. „Martha" en dertig minuten later een Britsche torpedoboot langs zij. De vaar naar Gravesend duurde 18 uren. Het schip heeft een groot gat onder stuurboordsboeg. Omtrent verdere schade is nog niets bekend.

Allen prijzen de wijze, waarop door de Engelsche marine assistentie werd verleend.

De Bataafsche.

— De „Ned." schrijft uit goede bron te vernemen, dat de oud-minister Colijn, lid van de Eerste Kamer, eerlang ons land zal verlaten om te Londen te gaan wonen. Van de drie directeuren der Bataafsche Petroleum-Mij. moeten er twee te Londen wonen; thans woont er slechts één. Het definitief vertrek van Dh. Colijn laat nog ongeveer een jaar op zich wachten.

Stof.

De waaimaanden zijn weer begonnen. Het poeierig gruisstof dringt door alles heen en verbrandt uw oogleden. Met genoegen zagen we, dat aan den *Waterkant* het stof werd afgenomen en den volgenden dag de straat met water begoten.

Als de *Bataafsche* maar eens aan 't werk is, dan zal ruwe olie hier goedkoop te verkrijgen zijn. Een begieting met ruwe olie maakt de straten stofvrij en bedekt de buitenwegen zelfs met een als geglasuurden dekmantel. Door ruwe olie wordt de stof hard als steen en kleeft aan elkaar als cement.

La Voz del Pueblo.

De Directeur dezer nieuwe Courant, de Heer DOUWE ZALM, verklaart in zijn Program zich niet af te laten schrikken door de moeilijkheden aan Journalistiek verbonden, maar veeleer de goede zijde daarvan te beschouwen.

Veel pleizier zal de nieuwe Colega niet beleven, vreezen we.

Het is een verkapt Zendelingenblad, dat zijn eigenlijk Protestantsch propagandakarakter verbergt, maar door verwantschap te toonen met de tractaatjes, in Venezuela en Puerto Rico verspreid, zijn afkomst leelijk verraadt.

Zijn hatelijkheden tegen de Biecht hechten een overvalscht zegel aan het blad.

La Voz del Pueblo wordt in het papiamentsch geredigeerd om het Katholieke volk te kunnen bereiken. Maar de Katholieke Bevolking zal sich weinig gediend toonen met dergelijk vergiftigd voedsel. Als een Katholiek onderricht wil worden in de Leer, gaat hij te rade bij eigen Leeraars, door de Kerk hem toegezonden. Elk ander onderricht is voor hem gevaarlijk en daarom verboden. Het mist het geruststellend kenmerk van onvervalschte echtheid.

Postspaarbank.

Gedurende de maand Maart

Kantoren.		Ingelegd	Teruggehaald
Willemstad		f 6.671.10	f 14.958.57
2e district	Curaçao	15	15
3e „	Curaçao	15	88.10
4e „	Curaçao	20	—
5e „	Curaçao	16.50	—
Oranjestad	Aruba	72	674.87
3e „	Aruba	—	35
Kralendijk	Bonaire	658.24	639.02
Rincon	Bonaire	10	—
Philipsburg	St Martin	670.90	591.
Oranjestad	St Eust.	129.84	895.25
Bottom	Saba	255	889.40
Windwardside	Saba	248.75	17
Totaal		f 8,781.83	f 17,753.21

Het Jaarverslag over 1915 wijst uit, dat het aantal spaarbankboekjes in de Kolonie 4394 bedraagt met een gezamelijk te goed van f 228,846,60

Officieele berichten.

Aan Mej. J. S. H. Forbes, tijd. onderwijzeres 3e klasse aan de Wilhelminaschool alhier, is tot verder herstel van gezondheid, tien dagen verlofsverlenging verleend.

De heer A. G. Statius Muller, ondervoorzitter van den Kolonialen Raad, is tijdelijk belast met de waarneming der functien van voorzitter van den Kolonialen Raad.

Eene quarantaine van achtien dagen, met inbegrip van de reis, is vastgesteld tegen schepen komende van San Juan de Porto Rico wegens het voorkomen aldaar van pokken; met bepaling, dat schepen, die aldaar buiten communicatie met den wal alleen passagiers en lading lossen en mails innemen, terstond tot het vrije verkeer zullen worden toegelaten na door den Stadsgeneesheer onbesmet bevonden te zijn.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Jesus Brieño A., Rosalia Faneyte. Carolina Justina Fermin. Ana Illarramendi, A. J. S. Lyon, Nicolas Martis. Valdeman Muller, Victor Natan, Ursulita G. Palna, Dorra Pirris. Nicolina Rademaker. Servania Rog. Cornelia Royer. Miss Emma Straat?. A. Struns. Carmelita Tielman. Bernahus B. Wayers.

Drukwerken: José J. Cabrera. A. J. S. Lyon. Th. Pustins. Arcelia Royas. Clemente Serizier. Monsieur Zoon.

Drukwerk zonder adres: Een prijslijst van de firma B. van der Sluys te Rotterdam.

Een postwissel bestemd voor Elena Noord.

Irene.

Het zweedsche stoomschip „Irene", groot netto 3.088 M³, gezagvoerder K. G. Anderson, komende van Lissabon (Portugal) is te New-Port, Fuikbaai, alhier aangekomen den 8n. Mei j.l. heeft aldaar eene lading van 2743.200 KG. phosphorzure kalk ingenomen en is, na in de Willemstad te hebben gebunkerd, den 12n. Mei d. a. v. vertrokken met bestemming naar Limham (Zweden)

Uit de Naburige Republieken.

Op Sto. Domingo is het vrij onrustig. President Jimenez is afgetreden en een nieuwe President zal door het Congres benoemd worden. — Ook op Haïti is de toestand verre van rustig. Hier en daar wordt tegen den President opgetreden. De Amerikanen ondersteunen den President.

— De Deensche eilanden St. Thomas, St. Croix enz. zullen aan de Vereenigde Staten verkocht worden.

Nederland.

Nederland en de Crisis.

De Toestand.

De Berlijnsche correspondent van de „Kölnische Zeitung" schrijft : De bekende voorvallen en geruchten uit den laatsten tijd hebben, zooals de berichten uit Holland ingekomen, bewijzen, bij de Nederlandsche regeering tot een opvatting aanleiding gegeven, die haar tot het nemen van eenige militaire maatregelen genoopt heeft. Men koestert in Duitschland de beste verwachtingen omtrent de klaarheid en voorzichtigheid, waarmede de Hollandsche regeering bij iedere mogelijke nieuwe ontwikkeling, overeenkomstig haar neutraliteit-belangen, zal handelen. De betrekkingen tusschen Nederland en Duitschland blijven, zooals de jongste onderhandelingen over de „Tubantia"-aangelegenheid bewezen, te midden van de stormen van den wereldoorlog onveranderlijk loyaal vriendschappelijk. Daarom heerscht in Duitschland ook het vaste vertrouwen, dat de Nederlandsche regeering door de publieke opinie gesteund, met alle kracht en vertrouwen, zooals tot heden ook in de toekomst de Nederlandsche neutraliteit zal weten te handhaven.

Het „Fremdenblatt" te Weenen verklaart, dat alle berichten, die uit Den Haag en Amsterdam zijn binnengekomen slechts wijzen op het vaste en onwankelbare besluit der Nederlandsche regeering, om iederen aanval op de Nederlandsche neutraliteit terug te wijzen en niet te dulden, dat Holland van zijn zelfbepalingsrecht wordt beroofd.

De centrale mogendheden hebben gedurende den geheelen oorlog er naar gestreefd de Nederlandsche neutraliteit in den volsten zin des woords te eerbiedigen.

Naar de „Msbd." verneemt hebben de gezanten van alle mogendheden, die in Den Haag vertegenwoordigd zijn, 1 April een bezoek gebracht aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken om inlichtingen in te winnen. Aan alle gezanten werd de verzekering gegeven, dat de genomen maatregelen tegen geen enkele mogendheid gericht zijn.

De Toestand in Nederland.

Den Haag, 7 April. — Uit vertrouwbare bron wordt vernomen, dat de militaire voorbereidingen van de laatste dagen die in Nederland de grootste opwinding sinds het uitbreken van den oorlog verwekten, het gevolg waren van niet officieele inlichtingen die de regeering bereikten, dat de conferentie van vertegenwoordigers der geallieerde mogendheden te Parijs ernstig er over gesproken had om toestemming te vragen voor het doorvoeren van geallieerde troepen over Nederlandsch grondgebied naar België. De inlichtingen leidden er toe om het leger op oorlogsvoet te brengen om alle verdere verloven aan militairen te weigeren en tot het bijeenbrengen van groote massas troepen langs de Nederlandsche kust. Deze krachtige maatregel heeft op zich zelf het gevaar voor oorlog doen verdwijnen. In wel ingelichte kringen gelooft men dat de geallieerden hier een tweede Saloniki wilden hebben, vertrouwende op de sterke anti-Duitsche stemming hier ten gevolge van het zinken van de Tubantia. Zij hoopten, dat indien eene landing werd gedaan, slechts voor den vorm weerstand zou worden geboden, of gevolgd zou worden door een protest evenals gedaan werd door Griekenland. Het militaire voordeel voor de geallieerden van aldus over Nederlandsch grondgebied te trekken zou groot zijn, daar dan de Duitsche westelijke linie van achteren bedreigd werd. De Nederlanders denken dat het voorstel alleen gedaan werd om te zien welk antwoord de regeering zou geven.

Er wordt op gewezen, dat er bijzondere samenloop van omstandigheden is in het feit dat het bericht van een breuk tusschen Engeland en Nederland kwam op het tijdstip van de conferentie te Parijs, en ook het herhaalde uitstel van de afvaart van de Rijndam van de Holland Amerika lijn, die nog in de haven ligt.

Regeerings-publiciteit.

Zaterdagmiddag 1 April verscheen een mededeeling van het Correspondentiebureau, behelzende, dat het „naar aanleiding van verschillende loopende geruchten" op eigen verzoek „te bevoegder plaatse met stelligheid vernomen" had, dat de genomen militaire maatregelen niet in verband stond „met eenige bestaande diplomatieke verwikkeling tusschen Nederland en een der oorlogvoerende partijen."

De „Nieuwe Crt. acht het niet noodig deze bewoordingen aan een critisch onderzoek te onderwerpen (hoewel ze zich daartoe leenen), maar de opmerking moet het blad van het hart, dat als van regeeringswege anderhalven dag na de openbaarmaking der eerste berichten, op een vraag van het Correspondentiebureau deze inlichting kon worden gegeven, het onbegrijpelijk is, waarom zij niet 24 uur vroeger uit eigen beweging rechtstreeks door de Regeering zelve verstrekt werd.

„De inlichting werd thans gegeven „naar aanleiding van verschillende loopende geruchten". Maar die geruchten (het deel van de geruchten althans, waarop de ontkenning slaat) zouden heelemaal niet aan het loopen geraakt zijn, indien ook ditmaal weer niet „ter bevoegder plaatse", d.i. bij de Regeering in haar geheel, een betreurenswaardig gemis van beleef was gebleken van de behoefte aan regeeringspubliciteit.

In de „N. R. Ct." was „met stelligheid" meegedeeld, dat de bijzondere maatregelen van 31 Mrt. „door de militaire autoriteiten zijn uitgelokt en geheel het karakter drage van voorsorgsmaatregelen; overeenkomende met die, welke getroffen werden, toen de strijd nabij onzen grenzen woedde of althans een treffen en masselen troepenverplaatsingen in de nabijheid dier grenzen in de naaste toekomst niet volstrekt onmogelijk geacht werden". Het geldt hier volgens het blad eenvoudig de mogelijkheid van het opnieuw ontstaan van een toestand als „in het jongste verleden meermalen werkelijkheid is geweest, zonder dat nochtans ons land in den oorlog betrokken werd".

Indien met deze woorden de oorzaak der bijzondere maatregelen niet alleen juist maar ook volledig ware weergegeven, zouden wij wat Vrijdagmiddag met voorkennis maar onder stilzwijgen van de Regeering is geschied onverantwoordelijk vinden. Er zouden dan door het Correspondentiebureau (volkomen juiste) feitelijke berichten omtrent regeerings-conferenties en maatregelen zijn verspreid, waarvan de alarmeerende werking op het publiek in het geheele land met zekerheid te voorzien was — maar de eenvoudige bekendmaking, welke daaraan de alarmeerende werking geheel zou hebben ontnomen, n.l. dat deze regeeringshandelingen door niets anders werden gemotiveerd dan door de mogelijkheid van het opnieuw ontstaan van een grenstoestand als we reeds meermalen in dezen oorlog met goeden afloop doorleefd hebben, die mededeeling zou achterwegen zijn gebleven !"

Echter, ook al is de zaak zoo eenvoudig en dus het swijgen van de Regeering zóó onvergeeflijk niet,— ook dan blijft het nalaten van elke poging van harentwege om op een oogenblik van begrijpelijke ontvoorrust te voorziene opwinding in 't openbaar eenige verklaring of opheldering te verschaffen, naar de meening van de „N. Ct." een verzuim. Een verzuim niet minder ernstig, omdat regeeringspubliciteit hier te lande nu eenmaal geen gewoonte is. De oorlog had ons in dit opzicht iets kunnen en moeten leeren.

Verschillende andere bladen schrijven in gelijken geest.

Buitenland.

Uit Mexico.

Volgens de laatste berichten uit Mexico zal de jacht op Villa door de Vereen. Staten troepen binnen een paar dagen tot een einde komen, wijl zijne aanhangers tot een handvol verminderd zijn en hij niet in staat zal wezen langer weerstand te bieden. Van den anderen kant loopt er een gerucht dat Villa in een der gevechten zwaar gewond werd en aan zijn wonden bezweken is. Binnen een paar dagen verwacht men meer bepaald nieuws

De Ver. Staten en Mexico.

Uit El Paso, Texas, werd gemeld: Een bende van Villa ten getale van vele honderden en misschien duizend hebben de stad Sierra Mojeda geplunderd. Verscheidene huizen werden in brand gestoken en voor duizenden dollars schade werd toegebracht aan eigendommen van Amerikanen. De bandieten deden den aanval op de stad den 5en April. Ook de kleine stad Corillo werd geplunderd en grootendeels verwoest.

Ook te Parral zijn Ver. Staten troepen en Mexicanen slaags geweest. Majoor Thompson, de bevelhebber der troepen afdeeling bij Parral, zou de strenge bevelen van Generaal Funstond niet hebben opgevolgd en 40 ongewapende soldaten naar Parral hebben gezonden, om levensmiddelen en andere benoodigdheden te koopen. Aan de zijde der Amerikanen waren 2 dooden en 6 gewonden, waaronder de majoor zelf, terwijl de Mexicanen 40 dooden voor hunne rekening hadden.

Villa's soldaten hebben een legertrein met proviand enz., trachten te vermeesteren en hebben, naar zeggen, verscheidene Amerikaansche soldaten gedood.

Ook op andere plaatsen hadden schermutselingen plaats tusschen V. S. soldaten en Villa's bandieten, en met Mexicaansche burgers evenzeer.

De groote afstanden, de lange communicatie-lijn, het gebrek aan snelle vervoermiddelen en moderne correspondentie-toestellen zijn voor de expiditie troepen en voor den staf, groote hinderpalen en bezwaren.

Uit San Antonio, Texas, meldt Generaal Pershing van een gevecht tusschen begeleiders van een motortrein en 40 bandieten. De bandieten werden verjaagd, waarbij een Mexicaan werd gedood. Aan de zijde der Amerikanen was geen verlies.

Volgens een Mexicaansch officieel rapport heden in Washington ontvangen zou Generaal Luiz Gutierrez met een bende Villistas slaags geraakt geweest zijn bij Corral del Piedre. Het gevecht zou 8 uur en 20 minuten hebben geduurd, en van de 250 Villa bandieten zouden er slechts 8 of 10 zijn overgebleven.

Een ander gevecht is geleverd door het commando van Kolonel Brown, van het 10 Cavalerie Regiment, met Mexicanen bij Maturana, twintig mijlen ten noorden van Parral. De kolonel was gedwongen geworden stelling te nemen ter bescherming zijner manschappen, en had het verlies van 11 soldaten te betreuren.

Gen. Carranza heeft in een nota het terugnemen der troepen uit Mexico gevraagd. Men veronderstelt dat de V. S. troepen tenminste nu niet zullen worden terug genomen en dat terwijl het Amerikaansche gouvernement met Carranza onderhandelt met zal doorgaan met de expeditie.

Telegrammen van Maandag brachten de tijding uit Washington, dat de regeering bericht had ontvangen uit El Paso, dat het Mexicaansche gouvernement verklaart dat het lijk van Generaal Villa is gevonden en opgebracht zal worden naar Chihuahua. Generaal Cavazos en Kolonel Cano zijn belast met deze zending en denken heden San Antonio te bereiken om vandaar verder per spoor naar Chihuahua te gaan.

Gisteren werd uit El Paso, Texas, een bericht ontvangen, den dood van Villa bevestigende. Het bericht was afkomstig van den Gouverneur Enseqriez van Chihuahua. De regeering te Washington twijfelt nog steeds aan het bericht.

(*De Volksstem.*)

Universalmente Conocido.

La Emulsión de Scott es una preparación universalmente conocida por los éxitos obtenidos en las enfermedades de los pulmones y especialmente como un poderoso tónico para fortificar la sangre. Es un gran reconstituyente para los que están en la convalecencia, y en general para combatir todas aquellas dolencias que tienden a debilitar el sistema. Toda persona anémica debe usar constantemente la Emulsión de Scott hasta obtener una completa curación :

"El suscrito, médico-cirujano, certifica : que la Emulsión de Scott dá resultados sorprendentes en todos los casos de debilidad general, catarros crónicos; y aún en la tuberculosis pulmonar mejora notablemente el estana de los enfermos." Dr. J. Villanueva, Maracaibo, Venezuela.

6

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 1sten September 1914 t/m den 28sten Februari 1915 onder Nos. **7623 L.** t/m **7056 M.** zal plaats hebben op *Donderdag* den **18den Mei** a.s., en volgende Donderdagen

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 13en Mei 1916.

De Voorzitter,

9 C. S. GORSIRA.

Curacosche Vereeniging

TOT BEVORDERING VAN HET VREEMDELINGENVERKEER.

Vergadering op Maandag, 29 Mei des avonds 8 uur in de zaal van den Kolonialen Raad.

Punten van behandeling :

1o. Verslag :
2o. Rekening en verantwoording :
3o. Benoeming van eene Commissie tot het nazien van de rekening en verantwoording :
4o. Goedkeuring begrooting 1916—1917:
5o. Rondvraag:

Het ontwerp-begrooting 1916—1917 is ter inzage van de leden nedergelegd ten bureele van den Voorzitter :

De Voorzitter,
J. B. Gorsira.
De Secretaris,
H. J. Cohen Henriquez

Curaçao, den 10n Mei 1916. 3—1

HAVEN-NIEUWS
VAN 6 MEI — 20 MEI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Luna	G P Vos	18 Mei	Amsterdam	16 Mei	New York
Maracaibo	P W Johnson	7 „	New York	7 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	5 „	Maracaibo	7 „	La Guayra
Merida	A Johanson	12 „	La Guayra	12 „	Maracaibo
Maracaibo	P W Johnson	12 „	Maracaibo	12 „	New York
Philadelphia	G W Goodman	10 „	New York	12 „	La Guayra
Pr der Nederl.	J C Metus	18 „	New York	14 „	New York
Atlas	W Drayer	15 „	New York	16 „	New York
Viator	O'Eriksen	8 „	New York	9 „	Manzanillo
Philadelphia	G W Goodman	17 „	La Guayra	17 „	New York
Merida	A Johanson	17 „	Maracaibo	17 „	Maracaibo
Nickerie	N C v Baaren	20 „	New York	21 „	Amsterdam
Zulia	S S Morris	20 „	New York	20 „	Maracaibo
Commewijne	R Wagenmaker	21 „	Amsterdam	22 „	New York
Seythian	J G Martin	6 Mei	Liverpool	7 Mei	Pto Columbia
Buenos Aires	J Sabater	16 „	Colon	16 „	Barcelona
Arubian	Stuward	12	Liverpool	12	Colombia

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Aliance H	6 Mei	St Martin	*Sirena*	6 Mei	Rio Hacha
Camina H	6	Maracaibo	*Aliance*	8 „	St. Martin
Lady C	6 „	Aruba	*Gacela H*	6 „	Maracaibo
Frieda H	7 „	Maracaibo	*Virginia D*	6 „	S Domingo
9 de April V	7 „	Maracaibo	*Silfide H*	6 „	Maracaibo
Themis H	7 „	Maracaibo	*Alix H*	7 „	S J de Pto Rico
Petra A M	8 „	Pto Rico	*Clara C*	9 „	Rio Hacha
Refugio H	8 „	Aruba	*Maria D*	8 „	S Domingo
Gloria V	10 „	Maracaibo	*Diana V*	12 „	Maracaibo
Ana Luisa H	11	Rio Hacha	*Carmen Josefa*	9 „	Pto Cabello
Carlota H	12	Maracaibo	*Camia H*	9 „	Vele de Coro
			9 de Abril V	9 „	Maracaibo:
			Refugio H	10 „	Aruba
			Electra H	11 „	Maracaibo
			Reina H	11	Rio Hacha